।।ପଞ୍ଚବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।।

ଦାମୁ ଅଣ୍ଣା କାସାର ଏବଂ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ।ଆମ୍ର ଲୀଳା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା

ପ୍ରାକ୍‌କଥନ : ଯିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରହିତ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରନ୍ତି ତଥା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଜୀବନର ଆଶ୍ରୟଦାତା ଅଟନ୍ତି, ଯିଏ ପରଂବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବତାର ଅଟନ୍ତି, ଏପରି ଅହେତୁକ ଦୟାସିନ୍ଧୁ ଏବଂ ମହାନ୍ ଯୋଗୀରାଜଙ୍କର ଚରଣରେ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କରି ଆମେ ଏବେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ।

ଶ୍ରୀ ସାଇଙ୍କର ଜୟ ହେଉ । ସେ ସନ୍ଥ ଚୂଡ଼ାମଣି, ସମସ୍ତ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍‌ଗମସ୍ଥଳ ବା ଆଧାର ଏବଂ ଆମର ଆତ୍ମାରାମ ତଥା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅଭୟ ଆଶ୍ରୟଦାତା ଅଟନ୍ତି । ଆମେ ସେହି ସାଇନାଥଙ୍କର ଚରଣ ବନ୍ଦନା କରୁଛୁ, ଯିଏ ତାଙ୍କର ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିସାରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ସାଇବାବା ଅନିର୍ବଚନୀୟ ପ୍ରେମସ୍ୱରୂପ ଅଟନ୍ତି । ଆମେ ତ କେବଳ ତାଙ୍କର ଚରଣକମଳରେ ଦୃଢ଼ ଭକ୍ତି ରଖିବା ଉଚିତ । ଯେତେବେଳେ ଭକ୍ତର ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଭକ୍ତି ପରିପକ୍ୱ ହୋଇଯିବ ତାହାର ମନୋରଥ ଶୀଘ୍ର ସଫଳ ହେବ । ଯେତେବେଳେ ହେମାଡପନ୍ତଙ୍କ ମନରେ ସାଇଚରିତ ତଥା ସାଇଲୀଳାଗୁଡ଼ିକର ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ତୀବ୍ର ଉକ୍ଣ୍ଠା ଜାତହେଲା, ବାବା ତୁରନ୍ତ ତାହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ । ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ମୃତିପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ରଖିବାକୁ ଆଦେଶ ମିଳିଲା, ହେମାଡପନ୍ତଙ୍କର ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତି, ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା, ଶକ୍ତି ତଥା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ସ୍ୱୟଂ ଆସିଗଲା । ସେ କହନ୍ତି କି ମୁଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବଦା ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଶ୍ରୀ ସାଇଙ୍କର ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ ଦ୍ୱାରା ଏହି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିଲି । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ପବିତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ 'ଶ୍ରୀ ସାଇ ସତ୍‌ଚରିତ' ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିଲା, ଯାହା ଏକ ନିର୍ମଳ ସ୍ତୋତ୍ର ବା ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତମଣି ସଦୃଶ ଅଟେ । ଏଥିରୁ ନିର୍ଝର ହେଉଥିବା ସାଇ-ଲୀଳାରୂପୀ ଅମୃତକୁ ଏବେ ପାଠକମାନେ ସର୍ବଦା ମନଭରି ପାନ କରିପାରିବେ ।

ଯେତେବେଳ ଭକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରିବାକୁ ଲାଗେ ବାବା ତାହାର ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ଏବଂ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ ଦୂର କରି ସ୍ୱୟଂ ତା'ର ରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଅହମ୍ମଦନଗରର ଦାମୋଦର ସାବଁଲରାମ ରାସନେ କାସାରଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିର ପ୍ରମାଣ ଦିଏ ।

ଦାମୁ ଅଣ୍ଣା : ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ ଯେ ଏହି ମହାଶୟଙ୍କର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶିରିଡ଼ିରେ ରାମନବମୀ ଉତ୍ସବ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ସେ ପ୍ରାୟ ୧୮୯୫ ମସିହାରେ ଶିରିଡ଼ି ଆସିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ରାମନବମୀ ଉତ୍ସବ

ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେଉଥିଲା । ସେହି ସମୟରୁ ସେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଜରି ପତାକା ଭେଟି ଦେଉଥିଲେ ତଥା ଗରିବ ଭିକ୍ଷୁକମାନଙ୍କୁ ଭୋଜନ କରାଉଥିଲେ ।

ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କ କପା ବ୍ୟବସାୟ : ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ମିଶି କପା ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶକରି ମୁମ୍ୱଇରୁ ଏକ ପତ୍ର ପଠାଇଥିଲେ । ସେ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ଏଥିରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଭ ମିଳିବାର ଆଶା ଅଛି । ୧୯୩୬ ମସିହାରେ ନରସିଂହ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଦାମୁ ଅଣା କହିଥିଲେ ଯେ ତୁଳା ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ମୁମ୍ୱଇର ଜଣେ ଦଲାଲ ତାଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ, ଯିଏ କି ଅଂଶୀଦାର ସ୍ୱତ୍ୱରୁ ଓହରିଯାଇ ମୋ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଭାର ଅର୍ପଣ କରିଥାନ୍ତେ । (ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅନୁଭବ ଭାଗ ୧୧, ପୃଷ୍ଠା ୭୫) ଦଲାଲଜଣକ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ବହୁତ ଭଲ ଏବଂ କ୍ଷତିର କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । ଏପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ହାତଛଡ଼ା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କ ମନରେ ନାନା ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛାର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିଲା, ତେଣୁ ନିଜେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରୁନଥିଲେ । ବାବାଙ୍କର ଭକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁ ସବୁକଥା ଏକ ପତ୍ରରେ ଲେଖି ବାବାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଭିକ୍ଷା କରି ପତ୍ରଟି ଶ୍ୟାମାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇଲେ ।

ପରଦିନ ଶ୍ୟାମା ପତ୍ରଟି ପାଇଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ମସଜିଦ୍‌କୁ ଯାଇ ବାବାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାକୁ ରଖିଲେ । ପତ୍ର ବିଷୟରେ ବାବା ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ । ଶ୍ୟାମା କହିଲେ 'ଅହମ୍ମଦନଗରର ଦାମୁ ଅଣା କସାର ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଲୋଡ଼ିଛନ୍ତି । ବାବା ପଚାରିଲେ 'ସେ କ'ଣ ଲେଖିଛି ଏବଂ କି ଯୋଜନା କରିଛି ? ମୋତେ ତ ଲାଗୁଛି ସେ ଆକାଶ ଛୁଇଁବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ତାକୁ ଭଗବାନଙ୍କ କୃପାରୁ ଯେତିକି ମିଳିଛି, ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିବା ଉଚିତ । ହଉ, ପତ୍ର ପଢ଼ି ଶୁଣାଅ । ଶ୍ୟାମା କହିଲେ, 'ଆପଣ ଏବେ ଯାହା କହିଲେ, ତାହା ହିଁ ପତ୍ରରେ ଲେଖାହୋଇଛି । ହେ ଦେବା ! ଆପଣ ଏଠାରେ ଶାନ୍ତ ଓ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସି ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଉଦ୍‌ବେଗ ବଢ଼ାଇଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଅଶାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି, ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରି କାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା କାହାକୁ ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଏଠାକୁ ଟାଣିଆଣନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ପତ୍ରର ସାରାଂଶ ଜଣାଅଛି, ମୋତେ ପୁଣି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବିବଶ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ବାବା କହିଲେ 'ଶ୍ୟାମା, ତୁମେ ପତ୍ର ପଢ଼ । ମୁଁ ତ ଏଣୁତେଣୁ ଗପେ । ମୋ କଥା କିଏ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି ?' ଶ୍ୟାମା ପତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଏବଂ ବାବା ତାକୁ ଧ୍ୟାନସହକାରେ ଶୁଣିବା ପରେ ବିଷଣ୍ଣଭାବ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ 'ମୋତେ ଲାଗୁଛି ସେଠ(ଦାମୁ ଅଣା)ପାଗଳ ହୋଇଗଲା । ତାକୁ ଲେଖିଦିଅ କି ତା' ଘରେ କୌଣସି ଜିନିଷର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡେ ରୁଟିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଲକ୍ଷ ଚକ୍କରରୁ ସେ ଦୂରରେ ରହିବା ଉଚିତ । ଶ୍ୟାମା ଉତ୍ତର ଲେଖି ପଠାଇଲେ । ଦାମୁ ଅଣା

ବଡ଼ ଉତ୍ସୁକତାର ସହ ପତ୍ରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ । ମାତ୍ର ପତ୍ର ପଢ଼ିବା ପରେ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିବାର ତାଙ୍କର ଆଶା ପାଣି ଫୋଟକା ପରି ମିଳେଇଗଲା । ସେ ଭାବିଲେ, ବାବାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଲୋଡ଼ି ଭୁଲ୍ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ଶ୍ୟାମା ପତ୍ରରେ ଆହୁରି ଲେଖିଥିଲେ 'ଦେଖିବା ଓ ଶୁଣିବା ଭିତରେ ଫରକ ଅଛି । ଏଣୁ ଶିରିଡ଼ି ଆସି ନିଜେ ବାବାଙ୍କଠାରୁ ଆଦେଶ ନେବା ଭଲ ହେବ । ତାପରେ ଦାମୁ ଶିରିଡ଼ି ଆସିଲେ । ବାବାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପଦସେବା କଲେ; କିନ୍ତୁ ବାବାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବ୍ୟବସାୟ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସାହସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ମାନସିକ ସଂକଳ୍ପ କଲେ ଯେ ଯଦି ବାବା କୃପା କରନ୍ତି ତାହେଲେ ଲାଭାଂଶରୁ କିଛି ତାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିବେ। ଯଦିଓ ବଡ଼ ଗୁପ୍ତରେ ଏବଂ ମନ ଭିତରେ ସେ ଏହି ବିଚାର ରଖିଥିଲେ, ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ ବାବାଙ୍କ ଆଗରେ ତାହା କ'ଣ ଲୁଚିପାରିଥାନ୍ତା ? ବାଳକ ତ ମିଠେଇ ମାଗେ, କିନ୍ତୁ ମାଁ ତାକୁ ପିତା ଔଷଧ ଦିଏ । କାରଣ ମିଠା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପକ୍ଷରେ କ୍ଷତିକାରକ । ତେଣୁ ସେ ପିଲାକୁ ବୁଝେଇ ଶୁଝେଇ ପିତା ଔଷଧ ଖୁଆଇଦିଏ । ବାବା ଜଣେ ଦୟାଳୁ ମାତା ସଦୃଶ ଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଜାଣିଥିଲେ । ଦାମୁ ଅଣାର ମନ କଥା ଜାଣିପାରି ସେ କହିଲେ 'ବାପୁ ! ମୁଁ ନିଜକୁ ଏ ସଂସାରର ଜଞ୍ଜାଳ ଭିତରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ ।' ବାବାଙ୍କର ଅସ୍ୱୀକୃତି ଜାଣି ଦାମୁ ଏହି ଯୋଜନାରୁ ଓହରିଗଲେ ।

ଶସ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ : ଏହାପରେ ସେ ଚାଉଳ,ଗହମ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା କଥା ବିଚାର କଲେ । ବାବା ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିନେଇ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ କି 'ତୁମେ ଟଙ୍କାରେ ୫ ସେର କିଣିବ ଓ ୭ ସେର ବିକିବ । ଫଳରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିବାକୁ ହେଲା । କିଛି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶସ୍ୟ ଦର ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା ଏବଂ ଲାଗିଲା କି ବାବାଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ସତ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମାସେ ଦୁଇମାସ ପରେ ସବୁଆଡ଼େ ବର୍ଷା ହେଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଦର ଅଚାନକ କମିଗଲା ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଶସ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତେବେ ଦାମୁ ଅଣା ଏହି ବିପତ୍ତିରୁ ବର୍ତ୍ତିଗଲେ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସମୀଚୀନ ହେବ ଯେ ତୁଳା ବ୍ୟବସାୟ ଯାହା କି ସେହି ଦଲାଲ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ମିଶି କରିଥିଲେ, ସେଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଚୁର କ୍ଷତି ହେଲା । ବାବା ଦାମୁଙ୍କୁ ବଡ଼ ବିପତ୍ତିରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଦେଲେ । ଏହା ଦେଖି ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କର ସାଇଚରଣରେ ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବାବାଙ୍କର ନିଷ୍ଠାପର ଭକ୍ତ ହୋଇ ରହିଲେ ।

ଆମ୍ରଲୀଳା : ଥରେ ଗୋଆର ଜଣେ ମାମଲତଦାର ରାଲେ ପ୍ରାୟ ୩୦୦ଟି ଆମ୍ବର ଏକ ଝୁଡ଼ି ଶ୍ୟାମାଙ୍କ ନାମରେ ଶିରିଡ଼ି ପଠାଇଲେ । ପାର୍ସଲ ଖୋଲିବାରୁ ପ୍ରାୟ

ସମସ୍ତ ଆମ୍ବ ଭଲ ବାହାରିଲା । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ବାଣ୍ଟିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ୟାମାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଗଲା । ସେଥିରୁ ବାବା ଚାରୋଟି ଆମ୍ବ ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା କାଢ଼ି ରଖିଦେଲେ । ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କର ତିନିଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ତାଙ୍କର କେବଳ ଦୁଇଟି ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର କୌଣସି ସନ୍ତାନ ନଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ ଅନେକ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ ତଥା ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବହୁ ଜ୍ୟୋତିଷ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରି ଜ୍ୟୋତିଷଶାସ୍ତ୍ରରେ କିଛିଟା ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।

ଏଥିରୁ ସେ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମକୁଣ୍ଡଳୀରେ ଗୋଟିଏ ପାପଗ୍ରହ ଥିବାରୁ ଏହି ଜୀବନରେ ସନ୍ତାନ ସୁଖ ଦେଖିବା ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ବାବାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ମନରେ ଅଟଳ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥିଲା । ପାର୍ସଲ ପହଞ୍ଚିବାର ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପରେ ସେ ପୂଜା ପାଇଁ ମସଜିଦ୍‌କୁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ବାବା କହିଲେ କି ଲୋକମାନେ ଆମ୍ବ ପାଇଁ ଘୂରିବୁଲୁଛନ୍ତି, ହେଲେ ଏହି ଦୁଇଟି ଦାମୁର । ଯାହାର ତାହା ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ ଏବଂ ମରିବାକୁ ଦିଅ । ଏହି କଥା ଶୁଣି ଦାମୁଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଯେପରି ବଜ୍ରାଘାତ ହେଲା । ତେବେ ମହଲସାପତି ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ କି ଏହି ମୃତ୍ୟୁ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଅହଂକାରର ବିନାଶ ଏବଂ ବାବାଙ୍କ ଚରଣ କୃପାରୁ ତ ତାହା ଆଶୀର୍ବାଦସ୍ୱରୂପ ଅଟେ । ଏହାପରେ ସେ ଆମ୍ବ ଖାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ । ବାବା କହିଲେ ‘ତାହା ତୁମ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ତୁମର ସାନ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦିଅ । ଏହି ଆମ୍ବର ପ୍ରଭାବରୁ ତାର ଚାରି ପୁତ୍ର ଏବଂ ଚାରି କନ୍ୟା ଜାତ ହେବେ ।’ ବାବାଙ୍କ କଥା ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ ମନେ କରି ସେ ଆମ୍ବ ନେଇ ସାନ ପତ୍ନୀକୁ ଦେଲେ । ଧନ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କର ଲୀଳା, ଯିଏ ଭାଗ୍ୟଚକ୍ରକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତାନ ସୁଖ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ବାବାଙ୍କର ବଚନ ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା, ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କର ନୁହେଁ ।

ବାବା ସଶରୀରରେ ଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବଚନର ସାର୍ଥକତା ଓ ମହିମା ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଥିଲା; କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ତାଙ୍କର ମହାସମାଧି ପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ପୂର୍ବବତ୍ ରହିଛି । ବାବା କହିଥିଲେ କି **‘ମୋ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ରଖ । ଯଦିଓ ମୁଁ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଦେବି; କିନ୍ତୁ ମୋର ଅସ୍ଥି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସଂଚାର କରି ଚାଲିଥିବ । କେବଳ ମୁଁ ନୁହେଁ, ମୋର ସମାଧି ମଧ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବ, ଚଳପ୍ରଚଳ କରିବ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ମୋର ଶରଣାଗତ ହେବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଶାର ସନ୍ଦେଶ ପହଞ୍ଚାଉଥିବ । ମୁଁ ତୁମଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇଯାଉଛି ଭାବି ନିରାଶ ହୁଅନାହିଁ । ତୁମେ ମୋର ଅସ୍ଥିକୁ ସର୍ବଦା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ନିମିତ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ଥିବା ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । ଯଦି ମୋର ନିରନ୍ତର ସ୍ମରଣ ଏବଂ ମୋ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବ ତାହେଲେ ତୁମେ ସର୍ବାଦୌ ଉପକୃତ ହେବ ।’**

ପ୍ରାର୍ଥନା : ଶେଷରେ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ହେମାଡପନ୍ତ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ସମାପ୍ତ କରୁଛନ୍ତି ।

'ହେ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସାଇ ! ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମର ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଆପଣଙ୍କର ଅଭୟ ଚରଣ କଦାପି ଆମର ମାନସପଟରୁ ବିସ୍ମୃତ ନହେଉ । ଆପଣଙ୍କର ଶ୍ରୀପୟର କେବେ ବି ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ପଥରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ନହେଉ । ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଚକ୍ରର ଏହି ସଂସାରରେ ଆମେ ଦୁଃଖରେ ଜର୍ଜରିତ ହେଉଛୁ । ଏବେ ଦୟା କରି ଆମକୁ ଏଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତୁ । ଆମର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ, ଯାହାକି ବିଷୟ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ଆକର୍ଷିତ ହେଉଛି, ତାକୁ ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ କରି ଆମକୁ ଆତ୍ମଦର୍ଶନର ଯୋଗ୍ୟ କରାନ୍ତୁ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟସମୂହର ବହିର୍ମୁଖୀ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ଚଞ୍ଚଳ ମନ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆସିନାହିଁ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତକାରର କୌଣସି ଆଶା ନାହିଁ । ଆମର ପୁତ୍ର ବା ମିତ୍ର କିଏ ବି ଶେଷରେ ଉପକାରରେ ଆସିବେ ନାହିଁ । ହେ ସାଇ ! ଆମର ଏକମାତ୍ର ଆଶ୍ରା ଆପଣ, ଯିଏ ଆମକୁ ମୋକ୍ଷ ଏବଂ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ହେ ପ୍ରଭୁ ! ଆମର ତର୍କପ୍ରବଣତା ତଥା ଅନ୍ୟ କୁପ୍ରବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଆମର ଜିହ୍ୱା ସର୍ବଦା ଆପଣଙ୍କ ନାମସ୍ମରଣର ରସାସ୍ୱାଦ କରୁ । ହେ ସାଇ ! ଆମର ଭଲ ଏବଂ ମନ୍ଦ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବିଚାରଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଭୁ! ଏପରି କିଛି କରିଦିଅନ୍ତୁ, ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ଶରୀର ଏବଂ ଗୃହରେ ଆମର ଆସକ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ । ଆମର ଅହଂକାର ନିର୍ମୂଳ ହୋଇଯିବ ଏବଂ କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ନାମ ସ୍ମରଣ ରହିଥିବ ତଥା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କଥା ବିସ୍ମୃତ ହୋଇଯିବ । ଆମ ମନର ଅଶାନ୍ତିକୁ ଦୂର କରି ତାହାକୁ ସ୍ଥିର ଏବଂ ଶାନ୍ତ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ହେ ସାଇ, ଆପଣଙ୍କର ଥରେମାତ୍ର ଆଲିଙ୍ଗନ ଦ୍ୱାରା ଆମ ଭିତରେ ଥିବା ଅଜ୍ଞାନରୂପକ ଅନ୍ଧକାରର ଆବରଣ ହଟିଯିବ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ଜ୍ଞାନାକାଶରେ ଆମେ ସୁଖପୂର୍ବକ ବିଚରଣ କରିବୁ । ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଯେଉଁ ଲୀଳାମୃତ ପାନ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଆମର ହେଲା ତଥା ଯାହା ଆମକୁ ଅଖଣ୍ଡ ନିଦ୍ରାରୁ ଜାଗ୍ରତ କରିଦେଲା, ଏହା ଆପଣଙ୍କର ହିଁ ଅସୀମ କୃପା ଏବଂ ଆମର ଗତ ଜନ୍ମର ଶୁଭକର୍ମର ଫଳ ଅଟେ ।

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ : ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦାମୁ ଅଣାଙ୍କ ମନରେ ଉଠିଥିବା ଦୁଇଟି କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଉଛି । 'ଥରେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବାବାଙ୍କର ଶ୍ରୀପୟର ନିକଟରେ ବସିଥିଲି, ମୋ ମନରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା । ବାବା ତା'ର ଉତ୍ତର ନିମ୍ନପ୍ରକାର ଦେଲେ । (୧) ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଶ୍ରୀ ସାଇଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଶିରିଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି, କ'ଣ ସେ ସମସ୍ତେ ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ? ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଲେ ଯେ 'ବଉଳ ଧରିଥିବା ଆମ୍ବ ଗଛକୁ ଦେଖ । ଯଦି ସବୁ ବଉଳ ଆମ୍ବ ହୋଇଯିବ ତାହେଲେ ଆମ୍ବ ଗଣାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କି ତୋଳାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏପରି କ'ଣ ହୁଏ ? ବହୁତ ବଉଳ ଝଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଯାଏ । କିଛି ଫଳିଲେ ଏବଂ ବଢ଼ିଲେ

ମଧ୍ୟ ଝଡ଼ତୋଫାନରେ ପଡ଼ି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଶେଷରେ ଅଳ୍ପ କିଛି ହିଁ ବଳକା ରହେ, ଯାହା ଆମ୍ବରେ ପରିଣତ ହୁଏ । (୨) ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋ ନିଜ ବିଷୟରେ ଥିଲା । ଯଦି ବାବାଙ୍କର ନିର୍ବାଣ ହୋଇଯାଏ, ମୁଁ ନିରାଶ୍ରୟ ହୋଇପଡ଼ିବି । ସେତେବେଳେ ମୋର କିଏ ସାହା ହେବେ ? ବାବା ଏହାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ 'ଯେତେବେଳେ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ତୁମେ ମୋତେ ସ୍ମରଣ କରିବ, ମୁଁ ତୁମ ସାଥୀରେ ରହିବି । ଏହି ବଚନ ୧୯୧୮ ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ପାଳନ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ସେ ଏବେ ବି ମୋ ସାଥୀରେ ରହି ମୋର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଘଟଣା ୧୯୧୦-୧୧ ମସିହାର କଥା । ସେହି ସମୟରେ ମୋର ଭାଇ ମୋଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ମୋର ଭଉଣୀର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲା । ମୋର ଘରେ ଚୋରି ହେଲା ଏବଂ ପୁଲିସ ତଦନ୍ତ କରୁଥିଲା । ଏହିସବୁ ଘଟଣା ମୋତେ ପାଗଳ ପରି କରିଦେଇଥିଲା ।'

ମୋର ଭଉଣୀର ସ୍ୱର୍ଗବାସରେ ମୁଁ ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲି, ତେବେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ବାବାଙ୍କର ଶରଣାପନ୍ନ ହେଲି, ସେ ତାଙ୍କର ମଧୁର ଉପଦେଶରେ ମୋତେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ପ୍ରଦାନକରି ଅପ୍ପା କୁଲକର୍ଣ୍ଣିଙ୍କ ଘରେ ପୁରନପୁଳି(ଡାଲିରେ ତିଆରି ମିଠା ପରଟା) ଖୁଆଇଲେ ତଥା ମୋର ମସ୍ତକରେ ଚନ୍ଦନ ଟିକା ଲଗାଇଦେଲେ ।

'ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣାରେ ମୋର ଜଣେ ୩୦ ବର୍ଷର ବନ୍ଧୁ ମୋର ପତ୍ନୀଙ୍କର ଗହଣା ସିନ୍ଦୁକ, ଯାହା ଭିତରେ ମଙ୍ଗଳସୂତ୍ର ଏବଂ ନୋଥ ଆଦି ଥିଲା, ଚୋରି କରିନେଲେ । ଏହାପରେ ବାବାଙ୍କର ଚିତ୍ର ସମକ୍ଷରେ ମୁଁ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲି ଏବଂ ପରଦିନ ହିଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ଗହଣା ସିନ୍ଦୁକ ମୋତେ ଫେରାଇଦେଇ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ।
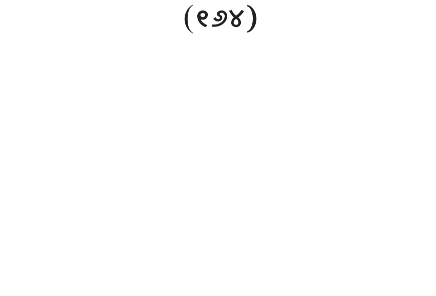
ଶ୍ରୀ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସାଇନାଥାର୍ପଣମସ୍ତୁ । ଶୁଭଂ ଭବତୁ ।।